

Chương 3

ĐÁNH GIÁ THỰC HIỆN CHƯƠNG TRÌNH GIÁO DỤC MẦM NON

3.1. KHÁI NIỆM, MỤC ĐÍCH, Ý NGHĨA

3.1.1. Khái niệm

Theo bảng thuật ngữ đối chiếu Anh – Việt, đánh giá là quá trình hình thành những nhận định phán đoán về kết quả của công việc, dựa và sự phân tích những thông tin thu được đối chiếu với mục tiêu, tiêu chuẩn đã đề ra, nhằm đề xuất quyết định thích hợp để cải thiện thực trạng điều chỉnh, nâng cao chất lượng và hiệu quả công việc.

Trong giáo dục nói chung và giáo dục mầm non nói riêng, đánh giá được hiểu theo nhiều cách khác nhau nhưng định nghĩa được nhiều người chấp nhận là định nghĩa của E. Becly đưa ra vào năm 1977. Theo Becly, đánh giá trong giáo dục là quá trình thu thập và xử lý kịp thời, có hệ thống những thông tin về hiện trạng, khả năng hay nguyên nhân của chất lượng và hiệu quả giáo dục, căn cứ vào mục tiêu giáo dục làm cơ sở cho những chủ trương, biện pháp và hành động giáo dục tiếp theo.

Từ khái niệm trên chúng tôi cho rằng, đánh giá việc thực hiện chương trình giáo dục mầm non là quá trình thu thập thông tin về hiện trạng việc thực hiện chương trình, phân tích, so sánh với mục tiêu chương trình chăm sóc, giáo dục đề ra, đề xuất những biện pháp tác động phù hợp giúp trẻ hình thành, phát triển nhân cách, nâng cao chất lượng giáo dục mầm non. Đánh giá không chỉ là việc thu thập thông tin mà là thu thập thông tin có mục đích mang tính định hướng cho hoạt động về sau.

Đánh giá chứa đựng hai vấn đề: Cơ sở khoa học về sự kiểm tra và sự hình thành những hiểu biết mới.

Đánh giá là một hệ thống điều chỉnh và tự điều chỉnh; điều khiển và tự điều khiển giúp nhà quản lý và giáo viên điều chỉnh, điều khiển hoạt động quản lý và hoạt động sư phạm của mình.

Hoạt động đánh giá việc thực hiện chương trình có thể do giáo viên tiến hành để lập kế hoạch, tổ chức và điều chỉnh hoạt động chăm sóc, giáo dục cho phù hợp với trẻ, hoạt động đánh giá còn có thể do các cấp quản lý giáo dục (Bộ, sở, các phòng giáo dục và đào tạo và ban giám hiệu nhà trường) tiến hành để giám sát, thanh tra việc thực hiện chương trình giáo dục trẻ của giáo viên và của các trường, lớp mầm non.

3.1.2. Mục đích của đánh giá

Việc nhìn nhận, xem xét các công việc đã làm trong một khoảng thời gian nhất định (sau mỗi ngày, mỗi giai đoạn đối với trẻ nhà trẻ; sau mỗi ngày, sau mỗi chủ đề đối với trẻ mẫu giáo hoặc sau một năm, thực hiện chương trình giáo dục mầm non của một trường, một lớp nào đó) có ý nghĩa hết sức quan trọng, nhằm đạt các mục đích:

Thứ nhất là ghi nhận hiện trạng việc thực hiện chương trình ở một giai đoạn nhất định, có cơ sở đúng đắn để công khai hóa các kết quả chăm sóc – giáo dục trẻ trước gia đình và xã hội;

Thứ hai là phân tích nguyên nhân của thực trạng (nguyên nhân của những thành công hay thất bại, mặt được và chưa được...) của chất lượng, hiệu quả thực hiện chương trình và chất lượng chăm sóc, giáo dục trẻ.

Thứ ba là đề xuất những biện pháp để cải thiện thực trạng theo hướng tích cực, góp phần nâng cao chất lượng, hiệu quả chăm sóc, giáo dục trẻ.

Thứ tư là đánh giá việc thực hiện chương trình xác định cơ sở thực tiễn quan trọng để phát triển và tổ chức thực hiện chương trình ở các giai đoạn tiếp theo.

3.1.3. Ý nghĩa của đánh giá

Đối với trẻ: Giáo viên đánh giá trẻ và trẻ tự đánh giá bản thân trong quá trình tham gia và tổ chức thực hiện các hoạt động chăm sóc, giáo dục giúp trẻ tự ý thức về điểm mạnh và điểm yếu của mình, từ đó, phát huy ưu điểm, củng cố sự tự tin vào bản thân; khắc phục những tồn tại để phát triển;

Đối với giáo viên: Giáo viên đánh giá trẻ và tự đánh giá hoạt động sư phạm của mình giúp trẻ nhận thức đúng ưu điểm và hạn chế trong năm bắt đầu điểm phát triển của trẻ, tổ chức thực hiện các hoạt động chăm sóc, giáo dục trẻ, điểm mạnh và những tồn tại để từ đó xây dựng và sử dụng các biện pháp phát huy ưu điểm, khắc phục các hạn chế trong thực hiện hoạt động chăm sóc, giáo dục trẻ;

Thực hiện hoạt động tự đánh giá và đánh giá trẻ giúp giáo viên tăng cường ý thức, trách nhiệm nghề nghiệp; khẳng định cải tiến, đổi mới trong xây dựng và thực hiện chương trình giáo dục mầm non của bản thân là phù hợp hay chưa phù hợp, từ đó có biện pháp tự đào tạo, rèn luyện để phát triển trình độ chuyên môn và phẩm chất sư phạm; phát triển năng lực giáo dục trẻ.

Đối với cán bộ quản lý: Đánh giá việc thực hiện chương trình của giáo viên và nhà trường giúp hiệu trưởng có thông tin chính xác về thực trạng kết quả và chất lượng giáo dục của nhà trường, ưu điểm và tồn tại trong thực hiện các nhiệm vụ, nội dung, các khâu của công tác quản lý phát triển chương trình giáo dục, từ đó hiệu trưởng có những chính sách, biện pháp hỗ trợ giáo viên về chuyên môn nghiệp vụ và điều chỉnh sự chỉ đạo, tổ chức, hướng dẫn việc thực hiện chương trình đạt hiệu quả. Vì vậy, đánh giá việc thực hiện chương trình giáo dục mầm non là một khâu rất quan trọng và đan xen với khâu lập kế hoạch và triển khai thực hiện kế hoạch làm cho kế hoạch thực hiện chương trình phù hợp với thực tiễn, mang tính khả thi và do đó mà có hiệu quả hơn.

3.2. NỘI DUNG ĐÁNH GIÁ

Đánh giá trong giáo dục mầm non nói chung và đánh giá việc thực hiện chương trình giáo dục mầm non nói riêng là một vấn đề lớn gồm nhiều mặt, nhiều nội dung. Trong tài liệu này, chúng tôi giới thiệu một số nội dung đánh giá việc thực hiện chương trình như:

- Đánh giá sự phát triển của trẻ
- Đánh giá hoạt động chăm sóc giáo dục trẻ của giáo viên
- Đánh giá hoạt động quản lý của trường
- Đánh giá cơ sở vật chất của trường

Trong các vấn đề trên, đánh giá sự phát triển của trẻ là vấn đề cơ bản nhất để xác định việc thực hiện chương trình chăm sóc, giáo dục trẻ của một trường, một lớp là tốt hay chưa tốt, ba vấn đề còn lại nhằm xác định các yếu tố ảnh hưởng đến chất lượng chăm sóc, giáo dục trẻ, từ đó giúp nhà trường và giáo viên tìm ra các biện pháp thích hợp để nâng cao chất lượng giáo dục.

3.2.1. Đánh giá sự phát triển của trẻ

Đánh giá sự phát triển của trẻ là quá trình thu thập thông tin một cách có hệ thống, phân tích và đối chiếu với mục tiêu của chương trình giáo dục mầm non nhằm theo dõi sự phát triển của trẻ và điều chỉnh kế hoạch giáo dục trẻ, đảm bảo sự phát triển của trẻ phù hợp với mục tiêu giáo dục của độ tuổi.

Mục đích: Đánh giá sự phát triển của trẻ được tiến hành trong quá trình chăm sóc, giáo dục trẻ, sau mỗi giai đoạn hay sau mỗi chủ đề, khi kết thúc năm học giúp giáo viên và cán bộ quản lý giáo dục nhận thức được sự tác động của chương trình và việc thực hiện chương trình đối với sự phát triển, sự tiến bộ của trẻ từ đó điều chỉnh việc tổ chức hoạt động chăm sóc, giáo dục sao cho phù hợp với trẻ.

Nội dung: Đánh giá sự phát triển của trẻ bao gồm đánh giá sự phát triển thể chất, nhận thức, ngôn ngữ, tình cảm – xã hội và thẩm mỹ dựa theo các tiêu chí đánh giá các mặt phát triển đưa ra trong tài liệu hướng dẫn thực hiện chương trình giáo dục mầm non hoặc chuẩn đánh giá sự phát triển của trẻ 5 tuổi do Bộ Giáo dục và Đào tạo ban hành.

Hình thức và phương pháp đánh giá: Đánh giá trẻ được tiến hành hàng ngày trong hoạt động chăm sóc giáo dục trẻ, sau mỗi giai đoạn/chủ đề hoặc cuối năm học.

Đánh giá trẻ trong các hoạt động hàng ngày

Đánh giá trẻ trong các hoạt động hàng ngày là quá trình theo dõi những diễn biến trạng thái tâm, sinh lý của trẻ trong hoạt động ăn, ngủ, vui chơi, học tập... nhằm phát hiện những biểu hiện tích cực hoặc tiêu cực để kịp thời điều chỉnh kế hoạch hoạt động chăm sóc, giáo dục trẻ, lựa chọn biện pháp giáo dục trẻ thích hợp.

Đánh giá hàng ngày quan tâm đặc biệt đến những biểu hiện về tình trạng sức khỏe, thái độ, cảm xúc, hành vi của trẻ, kiến thức, kỹ năng của trẻ... trong thực hiện các hoạt động trong chế độ sinh hoạt nói chung, trong hoạt động học có chủ đích và hoạt động vui chơi, hoạt động ngoài trời... Dựa trên kết quả đánh giá hàng ngày, giáo viên xác định được những trẻ cần lưu ý và sử dụng các biện pháp chăm sóc, giáo dục riêng cho phù hợp với những vấn đề cần lưu ý trong tổ chức chăm sóc, giáo dục trẻ và thay đổi phù hợp trong những ngày sau. Trong sổ soạn bài và kế hoạch hoạt động ngày, giáo viên nên dành một khoảng trống để ghi lại những vấn đề cần quan tâm và lưu ý cho ngày kế tiếp. Kết quả đánh giá này có thể dùng để trao đổi với phụ huynh để có sự phối hợp giữa nhà trường và gia đình trong việc chăm sóc và giáo dục trẻ đồng thời qua những biểu hiện của trẻ giáo viên nhận ra những điểm mạnh, điểm yếu trong quá trình chăm sóc giáo dục trẻ của mình để từ đó điều chỉnh quá trình tổ chức các hoạt động chăm sóc, giáo dục trẻ cho phù hợp hơn.

Những lưu ý khi đánh giá trẻ hàng ngày: Căn cứ vào mục đích yêu cầu về tổ chức hoạt động chăm sóc, giáo dục trẻ, giáo viên đánh giá trẻ tình trạng sức khỏe của trẻ - đặc biệt chú ý theo dõi, chăm sóc những trẻ mới đi học sau khi nghỉ ốm, trẻ có biểu hiện mệt mỏi, ăn, ngủ kém...; Trạng thái cảm xúc, hành vi, tinh thần, thái độ của trẻ tham gia các hoạt động trong ngày ở trường; Kiến thức, kỹ năng - So sánh kết quả trẻ đạt được với mục đích yêu cầu đề ra trong các hoạt động.

Phương pháp đánh giá: Quan sát, theo dõi, trò chuyện, phân tích sản phẩm của trẻ trong các hoạt động, trao đổi với phụ huynh.

Lưu kết quả đánh giá: Đối với những trẻ đạt mục đích yêu cầu trong các hoạt động, giáo viên theo dõi, đánh giá để biết, không nhất thiết phải ghi chép

kết quả; Đối với những trẻ có biểu hiện đặc biệt như: Vượt yêu cầu rất tốt hoặc những trẻ không đạt yêu cầu về kiến thức, kỹ năng, thái độ, trẻ có biểu hiện sức khỏe kém..., giáo viên ghi chép nhận xét, đánh giá cụ thể ở cột lưu ý hoặc phần cuối kế hoạch hàng ngày của sổ soạn bài..

Đánh giá trẻ sau mỗi chủ đề/giai đoạn sẽ giúp giáo viên có những thông tin về sự tiến bộ, sự phát triển của trẻ sau một khoảng nhất định hoặc sau chủ đề so với mục tiêu mà chủ đề đưa ra, nhu cầu, hứng thú, tính tích cực của trẻ, kiến thức, kỹ năng mà trẻ đã hình thành được, từ đó cải tiến hoặc điều chỉnh các hoạt động tiếp theo làm cơ sở cho việc xây dựng kế hoạch của chủ đề sau được tốt hơn.

Những lưu ý khi đánh giá trẻ sau mỗi giai đoạn/chủ đề: Thực hiện ở các nhóm trẻ 24 – 36 tháng tuổi và các lớp mẫu giáo khi kết thúc mỗi chủ đề. Căn cứ vào mục tiêu và đối chiếu với kết quả thực hiện chủ đề, giáo viên tổng hợp, nhận xét đánh giá trẻ và một số vấn đề cần lưu ý trong quá trình thực hiện chủ đề: Đánh giá kết quả của trẻ (kiến thức, kỹ năng, thái độ), cần nêu rõ tên cá nhân trẻ đạt rất tốt hoặc chưa tốt trong từng lĩnh vực phát triển, nêu rõ mục tiêu lĩnh vực nào trẻ đạt rất tốt hoặc chưa đạt, lý do chưa đạt; Những vấn đề cần lưu ý về phương tiện, học liệu, đồ chơi và hình thức tổ chức hoạt động giáo dục để rút kinh nghiệm khi thực hiện chủ đề sau.

Phương pháp: Tổng hợp thông tin đánh giá trong thời gian thực hiện chủ đề, phân tích sản phẩm của trẻ và trao đổi với phụ huynh; So sánh, phân tích, đánh giá kết quả của chủ đề so với mục tiêu đề ra hoặc có thể so sánh kết quả của giai đoạn/chủ đề này với giai đoạn/chủ đề trước.

Lưu kết quả đánh giá: Ghi chép nhận xét tổng hợp trong sổ soạn bài khi kết thúc giai đoạn/chủ đề.

Đánh giá sự phát triển của trẻ cuối độ tuổi là sự thu thập thông tin và đưa ra nhận định chung về sự tiến bộ và sự phát triển của trẻ sau 1 giai đoạn so với sự phát triển của trẻ ban đầu, từ đó làm cơ sở cho đánh giá chất lượng chương trình và thực hiện chương trình, làm căn cứ cho việc xây dựng kế hoạch thực hiện chương trình của năm học sau. Những lưu ý khi đánh giá trẻ sau một năm thực hiện chương trình:

Đánh giá trẻ cuối độ tuổi: Thực hiện đánh giá trẻ ở tất cả các nhóm, lớp mầm non 1 lần/năm học, tại các thời điểm sau:

Đối với trẻ nhà trẻ: Trẻ cuối độ tuổi: tháng thứ 6, 12, 18, 24.

Đối với trẻ nhà trẻ (24 - 36 tháng tuổi) và trẻ mẫu giáo 3 - 4 tuổi, mẫu giáo 4 - 5 tuổi, mẫu giáo 5 - 6 tuổi: Cuối tháng 4 hàng năm (Cuối học kỳ 2 của năm học).

Đánh giá theo các chỉ số đánh giá trẻ ở cuối các độ tuổi (Theo các chỉ số trong cuốn tài liệu “Hướng dẫn tổ chức thực hiện chương trình giáo dục mầm non”).

Phương pháp: Quan sát, theo dõi, trò chuyện, phân tích sản phẩm của trẻ, trao đổi với phụ huynh; sử dụng bài tập, tình huống.

Trẻ được đánh giá theo các chỉ số của độ tuổi, Đánh giá từng trẻ theo 2 mức độ: Đạt và Chưa đạt.

Lưu kết quả đánh giá: Mỗi trẻ 01 phiếu đánh giá; Tổng hợp kết quả của cả lớp lưu tại Sổ theo dõi chất lượng của nhóm, lớp và sổ theo dõi chất lượng trường mầm non. Tùy theo điều kiện từng đơn vị trường, nhóm, lớp mầm non để tổ chức, phân công giáo viên thực hiện công tác đánh giá trẻ đạt kết quả tốt.

3.2.2. Đánh giá việc tổ chức hoạt động chăm sóc, giáo dục trẻ của giáo viên

Đánh giá việc tổ chức hoạt động chăm sóc giáo dục trẻ của giáo viên do chính giáo viên tự đánh giá dựa trên những biểu hiện của trẻ hoặc do các đồng nghiệp đánh giá thông qua hình thức dự giờ, trò chuyện... Nội dung đánh giá này cũng có thể do các cấp quản lý giáo dục mầm non thực hiện để xác định nội dung bồi dưỡng nâng cao trình độ chuyên môn nghiệp vụ cho giáo viên và chỉ đạo thực hiện các hoạt động chăm sóc, giáo dục trẻ đạt kết quả tốt.

Các tiêu chí đánh giá việc tổ chức hoạt động chăm sóc, giáo dục trẻ của giáo viên bao gồm: Có kế hoạch chăm sóc, giáo dục trẻ cả năm, học kỳ, theo chủ đề; Soạn bài đầy đủ; Thiết kế môi trường giáo dục cho các hoạt động phù hợp, kích thích trẻ hoạt động tích cực, chủ động sáng tạo; Tổ chức các hoạt động chăm sóc giáo dục trẻ đạt mục tiêu của chương trình đề ra; Nội dung,

phương pháp, hình thức tổ chức các hoạt động phù hợp; Có khả năng bao quát trẻ trong quá trình hoạt động để phát hiện và xử lý kịp thời các tình huống xảy ra; Đảm bảo an toàn về thể chất và tâm lý cho trẻ; Đảm bảo việc phối hợp chặt chẽ giữa đồng nghiệp với đồng nghiệp và với phụ huynh trong công tác chăm sóc giáo dục trẻ.

3.2.3. Đánh giá hoạt động quản lý nhà trường

Nội dung đánh giá này thường do các cấp quản lý thực hiện.

Các tiêu chí đánh giá hoạt động quản lý trường bao gồm: có kế hoạch hoạt động thường kỳ của trường và của lớp; Kế hoạch chăm sóc, giáo dục trẻ của trường và của các lớp theo năm học theo tháng, theo tuần và theo chủ đề; Có kế hoạch hoạt động nâng cao chất lượng chuyên môn cho giáo viên (dự giờ, thi giáo viên giỏi, cử giáo viên đi học tập, bồi dưỡng...); Có kế hoạch hoạt động phối hợp giữa nhà trường và giáo viên các lớp với phụ huynh trong việc chăm sóc trẻ; Tổ chức thực hiện chương trình chăm sóc giáo dục trẻ theo kế hoạch; Bảo đảm các quy định về trẻ, tỉ lệ giáo viên/ trẻ và tỉ lệ trẻ đi học học đều; Đảm bảo các hoạt động chăm sóc giáo dục trẻ ở trường; Thực hiện kế hoạch ngân quỹ cho các hoạt động của trường.

Đánh giá theo dõi, giám sát điều chỉnh kế hoạch: Thực hiện việc kiểm tra thường kỳ và đột xuất ở các lớp và các bộ phận liên quan đến việc chăm sóc, giáo dục trẻ, kiểm tra và theo dõi sức khỏe trẻ, kiểm tra tài chính, hoạt động bếp ăn; Thực hiện việc xét thi đua, đánh giá giáo viên, cán bộ nhân viên trong toàn trường.

Những lưu ý khi đánh giá việc thực hiện chương trình: Nhà trường tự nhận xét, đánh giá việc thực hiện chương trình giáo dục mầm non; Các cấp quản lý giáo dục mầm non kiểm tra, đánh giá việc triển khai thực hiện Chương trình giáo dục mầm non.

Nội dung:

+ Đánh giá thông qua hồ sơ:

Đối với nhà trường: Kế hoạch tổ chức thực hiện, phân công giáo viên; Kế hoạch thực hiện các chủ đề; Tổ chức dự giờ, ghi chép và lưu phiếu nhận xét giáo viên; Biên bản họp chuyên môn, rút kinh nghiệm.

Đối với nhóm, lớp: Bộ sổ của lớp (Sổ theo dõi trẻ và Sổ theo dõi chất lượng nhóm, lớp); Sổ soạn bài; Hồ sơ cá nhân trẻ (các sổ sách, tài liệu theo quy định cho học sinh); Lưu kết quả đánh giá trẻ theo quy định.

+ Đánh giá các hoạt động triển khai thực hiện Chương trình giáo dục mầm non: Ban giám hiệu tổ chức quản lý, chỉ đạo các hoạt động của nhóm, lớp thực hiện kế hoạch của nhà trường; Đánh giá về hoạt động của giáo viên tại các nhóm, lớp (Tổ chức các hoạt động chăm sóc – giáo dục trẻ, xây dựng môi trường học tập cho trẻ được hoạt động tích cực, góc tuyên truyền với cha mẹ học sinh...); Chuẩn bị các điều kiện cơ sở vật chất, trang thiết bị phục vụ thực hiện Chương trình Giáo dục mầm non; Công tác bồi dưỡng giáo viên nâng cao chất lượng thực hiện Chương trình Giáo dục mầm non; Tổ chức thực hiện, theo dõi đánh giá sự phát triển của trẻ và sử dụng kết quả đánh giá hiệu quả.

Phương pháp: Thăm lớp dự các hoạt động của giáo viên tổ chức cho trẻ, quan sát môi trường nhóm, lớp, khung cảnh sư phạm toàn trường; Phân tích các sản phẩm của trẻ; Khảo sát xác suất trẻ để đánh giá sự phát triển của trẻ; Kiểm tra hồ sơ của nhà trường về quản lý, chỉ đạo thực hiện Chương trình Giáo dục mầm non; hồ sơ của các nhóm, lớp xây dựng kế hoạch thực hiện Chương trình Giáo dục Mầm non; Đánh giá và xếp loại (tốt, khá, trung bình, yếu).

Lưu kết quả đánh giá: Kết quả kiểm tra, và tự đánh giá được lưu tại hồ sơ của các cấp quản lý.

3.2.4. Đánh giá cơ sở vật chất của trường mầm non

Cơ sở vật chất của trường mầm non được coi là điều quan trọng để thực hiện chương trình giáo dục mầm non. Do đó, đánh giá cơ sở vật chất đánh giá để xác định các yếu tố ảnh hưởng đến chất lượng thực hiện chương trình, thông thường đánh giá cơ sở vật chất của một trường được thực hiện dựa trên các tiêu chí sau: Địa điểm, địa hình của trường; Bố cục trường (sân vườn và cách sắp xếp các khu vực làm việc học tập của trường); Cơ sở vật chất của lớp (có các phòng đầy đủ trang thiết bị đồ dùng, đồ chơi phục vụ cho các hoạt động chăm sóc giáo dục trẻ phù hợp với từng lứa tuổi); Các loại sổ sách phục vụ cho hoạt động quản lý trường lớp (sổ tổng hợp quản lý chất lượng chăm sóc, giáo dục

trẻ, sổ quản lí tài sản, tài chính, sổ theo dõi đánh giá giáo viên nhân viên, sổ theo dõi trẻ, sổ soạn bài sổ dự giờ thăm lớp).

3.3. PHƯƠNG PHÁP ĐÁNH GIÁ

Để đánh giá việc thực hiện chương trình giáo dục mầm non, có thể sử dụng các phương pháp sau:

- Quan sát: Để đánh giá giáo viên, đánh giá trẻ, đánh giá môi trường giáo dục trong các hoạt động chăm sóc giáo dục trẻ.

** Sử dụng phương pháp quan sát trong đánh giá sự phát triển của trẻ:*

Quan sát là quá trình tri giác có chủ định, có hệ thống của giáo viên nhằm thu thập thông tin về biểu hiện tâm lý, thể chất, các hành vi của trẻ trong những hoàn cảnh tự nhiên làm cơ sở cho việc đánh giá trẻ.

Các bước tiến hành quan sát: Chuẩn bị (xác định đối tượng quan sát, mục tiêu, nội dung quan sát, cách thức quan sát, thiết kế mẫu phiếu quan sát; đồ dùng để ghi chép thông tin; thời gian và địa điểm quan sát để không ảnh hưởng đến trẻ...); quan sát và ghi chép thông tin; phân tích kết quả quan sát; rút kinh nghiệm từ các kết quả quan sát được.

Yêu cầu: Đảm bảo tính khách quan của việc quan sát; Đảm bảo đủ thông tin để đánh giá trẻ; đảm bảo kết hợp nhiều hình thức quan sát (toàn diện hoặc bộ phận; quan sát thời điểm hoặc quan sát quá trình; quan sát có bố trí hoặc không có bố trí).

- Điều tra bằng phiếu hỏi (anket): Để đánh giá hoạt động quản lí trường, cơ sở vật chất trường lớp, việc tổ chức hoạt động của giáo viên.

- Sử dụng bảng kiểm kê hay trắc nghiệm: Để đánh giá giáo viên, đánh giá trẻ.

- Nghiên cứu sản phẩm hoạt động giáo dục của giáo viên, của trẻ, của cán bộ quản lí để đánh giá việc thực hiện chương trình và kết quả hoạt động của giáo viên và trẻ, hoạt động quản lí trường...

- Phỏng vấn: để tham khảo ý kiến của phụ huynh, cộng đồng, giáo viên

- Các phương pháp khác: Sử dụng bài tập, tình huống giáo dục.